

Vásárosnamény Város Önkormányzata Polgármestere

4800 Vásárosnamény, Tamási Áron utca 1.

Telefon: +36/45/470-022 Fax: +36/45/470-652

e-mail: hivatal@vasarosnameny.hu

honlap: www.vasarosnameny.hu

Szám: 151/2980-1/2024.

A beszámolót készítette: Koncz Edina intézményvezető/ Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ
Az előterjesztést készítette: Szabóné Széles Erzsébet köztisztviselő/Önkormányzati osztály

A beszámoló elfogadásához egyszerű
többség szükséges!

ELŐTERJESZTÉS

- a Képviselő-testülethez -

**a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ 2023. évi szakmai tevékenységéről
szóló beszámoló elfogadására**

(Készült: a Képviselő-testület 2024. április 25-i ülésére)

Tisztelt Képviselő-testület!

Képviselő-testületünk a 2024. évi munkatervében április hónapban tűzte napirendre a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ 2023. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámoló megtárgyalását.

Az intézmény vezetője elkészítette a beszámolót, mely az előterjesztés mellékletét képezi a határozati javaslattal együtt.

Az előterjesztést az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendelet (SZMSZ) 49. § (2) bekezdése alapján a Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság véleményezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót tárgyalja meg és a mellékletét képező határozati javaslatot fogadja el!

Vásárosnamény, 2024. április 11.

Filep Sándor
polgármester

„Határozati javaslat”
Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.../...(.....) önkormányzati határozata

**a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ 2023. évi szakmai tevékenységéről
szóló beszámoló elfogadásáról**

A Képviselő-testület:

„A” változat:

Megtárgyalta és elfogadja a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ 2023. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolót.

„B” változat:

Megtárgyalta és a következő módosításokkal fogadja el a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ 2023. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolót:

.....
.....

A határozatot kapják:

1) Polgármester	(helyben),
2) Jegyző	(helyben),
3) Önkormányzati Osztály Vezetője	(helyben),
4) Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ intézményvezetője	(helyben).

Ellenőrizte:

.....
dr. Főríz Erzsébet önkormányzati osztályvezető

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.

Vásárosnamény, 2024. április 11.

dr. Deák Ferenc jegyző

Vásárosnaményi Közös Önkormányzati Hivatal
Vásárosnamény, Tamási Á. út 1.

2024 APR 11.

Ikt. szám: 15112945-112024
Előadó: dr. Tóth Erzsébet

BESZÁMOLÓ

a

Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ 2023. évi szakmai tevékenységéről

Tisztelet Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. Tv. 92/B §-a értelmében a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója többek között ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét. A Képviselő-testület elé terjesztendő beszámoló összeállításához a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ szakmai munkájáról az alábbi tájékoztatást, beszámolót teszem. Alapvető célunk, hogy Intézményünk az egyedi igényekhez igazított, komplex, rugalmas, eredményes, Vásárosnamény város közigazgatási területén élők életminőségét javító szolgáltatásokat nyújtson, előtérbe helyezve a szociális biztonság megeremtését.

Feladataink egy részét képezik az ellátottak saját otthonában történő gondozása, illetve az idősek otthonában és a hajléktalan szállón történő gondozás. Munkánk túlhalad a papírforma alapján meghatározott feladatokon, sokszor egyéni kríziseket, válsághelyzeteket vagyunk hívatottak kezelni.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény meghatározza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások biztosításának formáit lehetőségeit. A törvény célja, hogy - az egyéni és családi felelősségen túl - a szociális biztonság megeremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint az érdekérvényesítés garanciáit. A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek feladata. A törvényben meghatározott szociális ellátási formák tekintetében a törvény lakosságszámhoz kötődően ellátási kötelezettséget ír elő az önkormányzatok számára. A fent hivatkozott jogszabály rendelkezései szerint, Vásárosnamény Város Önkormányzatának a lakosságszám alapján ellátási kötelezettsége van a következő személyes gondoskodást nyújtó ellátási formák biztosításában:

- tanyagondnoki szolgálat
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- idősek nappali ellátása

A törvényben meghatározott kötelező feladatokon túl a jogszabály lehetőséget ad arra, hogy az önkormányzatok más ellátási formát is biztosítsanak lakosai számára.

Vállalt feladatellátás intézményünk keretein belül:

- idősek otthona,
- hajléktalan személyek átmeneti szállása,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

A feladatellátás tárgyi és személyi feltételei megfelelnek a jogszabályi előírásoknak és a helyi igényeknek. Szakmai munkánk színvonalának megtartása érdekében kötelező szakmai továbbképzéseken veszünk részt, valamint egyénileg is képezzük magunkat. A dolgozók lelkiismeretesen, humánusan és nagy empátiával végzik munkájukat.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy beszámolónkat megtárgyalni és elfogadni szíveskedjenek.

I. A SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁNAK TERÜLETI TAGOLÓDÁSA

A szolgáltatások bővüléséből adódóan, a szervezeti integrációval kialakított bentlakást nyújtó részleg kialakításával az intézmény a székhelyen, és területileg elkülönülő telephelyen működik:

Székhely:

Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ

Feladatellátás:

- étkeztetés, átlagosan 110 fő
- házi segítségnyújtás 52 fő,
- Tanyagondnoki szolgálat Perényi –és Károlyi tanyán 20-25 fő részére
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 90 db készülék,
- nappali ellátás (idősek klubja) 20 fő,
- ápolást gondozást nyújtó ellátás 26 fő részére

(Vásárosnamény Bartók Béla utca 22.)

Telephelyek:

I. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása

Feladatellátása:

- átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás (10 fő)

(Vásárosnamény Vammala utca 2.)

Gyermekétkeztetés:

II. „Nagykonyha” főzőkonyha

4800 Vásárosnamény, Kossuth Lajos út 9/C

III. „Nagykonyha” főzőkonyha Eötvös tálalókonyhája

4800 Vásárosnamény, Rákóczi F. utca 6-12

IV. „Petőfi” Konyha főzőkonyha

4800 Vásárosnamény, Iskola utca 54.

V. „Kölcsey” Konyha tálalókonyha

4800 Vásárosnamény, Damjanich János út 34.

VI. „Óvoda” Konyha főzőkonyha

4800 Vásárosnamény, Bartók Béla utca 24.

II. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Az intézmény engedélyezett teljes munkaidős álláshelyeinek száma: 61 fő

Az intézmény kinevezett közalkalmazottainak száma: 58 fő

Vállalkozói szerződéssel foglalkoztatott dolgozók:

Idősek Otthonában: 1 fő (orvos) vállalkozási szerződés alapján
1 fő dietetikus
1 fő munkavédelmi, tűzvédelmi tanácsadó

Megállapodás alapján tiszteletdíjban részesülő:

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 16 fő (társadalmi gondozó készenlétben)
Étkeztetés 3 fő (társadalmi gondozó ételszállítás)

Betöltött álláshelyek kimutatása

Intézményegység	Álláshelyek dolgozók létszáma	Betöltött álláshelyek			Betöltetlen álláshelyek
		Szakdolgozók száma		Technikai munkakörben dolgozók száma	
		szakképzett	szakképzetlen		
<i>Intézményvezető</i>	1 fő	1 fő	-	-	-
<i>Tanyagondnoki szolgálat</i>	1 fő	1 fő	-	-	-
<i>Étkeztetés</i>	1 fő	1 fő	-	-	-
<i>Házi segítségnyújtás</i>	6 fő	6 fő	-	-	-
<i>Nappali ellátás Idősek Klubja</i>	2 fő	2 fő	-	-	-
<i>Idősek Otthona</i>	15 fő	10 fő	-	6 fő	-
<i>Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása</i>		2 fő	2 fő		-
<i>Közétkeztetés</i>	32 fő	31 fő	-	2 fő	-

Közfoglalkoztatás, önkéntes foglalkoztatás:

Az elmúlt évben az intézmény kiegészítő tevékenységeihez jól kihasználtuk a közfoglalkoztatást és az önkéntes tevékenységet.

Intézményegység megnevezése	Közfoglalkoztatottak száma 2023. évben	Közfoglalkoztatottak által ellátott feladatok
Idősek Otthona	1 fő	takarítás, konyhai kiegészítés, gondozási tevékenységbe való segítségnyújtás
Közétkeztetés	9 fő	konyhai kiegészítés, ételosztás, ételszállítás
Összesen	10 fő	

Önkéntesek száma: 1 fő

III. TÁRGYI FELTÉTELEK

Az intézmény székhelye a Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ (Idősek Otthona). Az épület jól megközelíthető helyen, a település központjában helyezkedik el, mozgáskorlátozottak könnyen megközelíthetők. Az épület teljes körűen akadálymentesített, helyiségeinek állaga megfelelő.

Idősek otthona tárgyi feltételei:

Az otthon a jogszabályi előírásoknak megfelelő tárgyi feltételekkel rendelkezik.

Az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az Idősek Klubja A szolgáltatások a Bartók Béla utca 22. szám alatt az intézmény székhelyén működik. Az intézménynek helyt adó épület állaga megfelelő, akadálymentesített, felszereltsége, bútorzata az ellátottak életkorának, igényeinek megfelelő. Az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendeletben meghatározott tárgyi feltételeknek az intézmény megfelel. Az intézményben befejező konyha működik, ahol a feltételek a kiszolgált ételadagok melegítéséhez, tárolásához adottak, a konyhára vonatkozóan a HACCP rendszer kiépítésre került.

A házi gondozók napi munkájukat az intézmény által rendelkezésükre bocsátott kerékpárral végzik. A házi gondozók részére rendelkezésre álló gondozást, és adminisztrációt segítő eszközök: vérnyomásmérő, vércukorszintmérő, számítógép, telefon, internet hozzáférés.

Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása:

Tárgyi feltételek:

A szálló kialakítása során figyelembe vettük a jogszabályokban előírt feltételeket. Kialakításra került 2 db 5 ágyas lakószoba, 1 db orvosi szoba, mozgáskorlátozott vizesblokk, zuhanyzó és mellékhelyiség. Közösségi együttlétre alkalmas társalgóval étkezővel is rendelkezik az intézmény, melyben kábel tv szolgáltatás biztosítja a lakók szórakozási lehetőségét.

Az intézmény rendelkezik étel melegítésére és elfogyasztására alkalmas konyhával, és közös hűtőszekrényvel.

Fűtés, világítás, meleg vízzel való ellátásunk folyamatosan biztosított.
Ruházat mosása, szárítása, vasalása megoldott.
1 db automata mosógép vásárlása történt az elmúlt év folyamán

Tanyagondnoki szolgálat:

A tanyagondnoki szolgálat 1 db 9 személyes új FORD CUSTOM autóval rendelkezik.

Közétkeztetés-konyhák:

2016. december hónapban a Képviselő-testület döntése értelmében a közétkeztetés, mint új szervezeti egység intézményünk hatáskörébe került 2017. január 1 napjával.
Az intézmény szervezeti felépítése megváltozott a dolgozói létszám kibővült, öt telephellyel nagyobb lett az intézmény.

A konyhák épületeinek állaga átlagosnak mondható ezt a jegyzőkönyvek alátámasztották, a tárgyi feltételekben a hiányosságokat folyamatosan pótoljuk.

Az átszervezés miatt a hiányosságok pótlására törekedtünk és szem előtt tartottuk a legfontosabb, legsürgetőbb hiányosságok pótlását, mely a zavartalan működés feltétele.

Fejlesztések 2023. évben:

Nagykonyha: -

Óvoda konyha: 2 db főzőüst csere

Petőfi konyha: 1 db toronysütő vásárlás, 1 db hűtő

Kölcsey Konyha: konyhai átadópuhlt csere

Idősek otthona: 3 db szoba festése, tetőszerkezet javítása, teraszok csempézése, led lámpacsere, 5 db nyílászáró csere, fürdőszoba festés, élelmiszer raktár festése, új polcok cseréje

Hajléktalan személyek átmeneti szállása: konvektorok cseréje, 1 db mosógép vásárlás

IV. SZAKMAI EGYSÉGEK FELADATELLÁTÁSA, JELLEMZŐ TENDENCIÁK, ÉS AZ ELLÁTOTTAK KÖRE

ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

1. Étkeztetés

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkeztetéséről gondoskodunk, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Magyarországon ma a családok széthullása, a többgenerációs együttélések megszűnése a jellemző. A fiatalok belső migrációja, az idősek életkorának meghosszabbodása az egyszemélyes háztartások növekedéséhez vezetett. Az étkeztetés a szociális alapszolgáltatások egyik pillére, mellyel a saját lakókörnyezetben töltött idő kitölthető. A szolgáltatás célja, hogy településünkön ne legyen ellátatlan személy, illetve minden rászoruló, a jogszabályoknak és a helyi rendeletben szabályozott módon megfelelő ellátást kapjon.

Az ellátottaknak lehetőségük van a normál vagy cukorbeteg diétás étel közötti választásra, ha ezt a házi orvosuktól kapott igazolással indokolni tudják. Az ételt az Óvoda és a Petőfi konyha biztosítja. Az Idősek Otthona tálalókonyhájára is szállítunk, ebédet ahol lehetőség van a helyben fogyasztásra is, illetve a házhozszállítást igénybe vevő ellátottak számára lakásra is szállítjuk az ebédet. A térítési díj megállapítását az Önkormányzat helyi rendelete szabályozta, az ellátott jövedelmének függvényében.

Az igénybe vevők jogosultságát a térítési díj változás mértékének függvényében évente egyszer felülvizsgáljuk.

Az igénybevevők hétfőtől vasárnapig vehetik igénybe a szociális étkeztetést.

A szolgáltatás adminisztrációs feladatait egy fő szociális asszisztens látta el, tárgyi feltételek biztosítottak.

Étkeztetés szolgáltatás igénybevétele

	2023	
	étkező/fő	adag
Vásárosnamény	379	7129
Vásárosnamény-Gergelyiugornya	736	13008
Vásárosnamény-Vitka	109	1968
Vásárosnamény óvoda-konyha	220	3748
Összesen	1444	25853

2023. évben ellátásba vettünk: 47 főt, ellátásból kikerült 33 fő.

Vásárosnamény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális ellátások intézményi térítési díjának és az ellátottak személyi térítési díjának megállapításáról szóló 15/2015. (XII.18.) Ök. rendeletében határozta meg az étkeztetésért fizetendő térítési díjakat is.

Ellátottak összetétele:

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2023.12.31.

Kor szerinti megoszlás	2023. évben		
	Férfi	Nő	Összesen:
0-13 év			
14-17 év			
18-39 év			
40-59 év	4	5	9
60-64 év	2	4	6
65-69 év	10	23	33
70-74 év	13	18	31
75-79 év	4	13	17
80-89 év	9	16	25
90 – X éves		5	5
Összesen:	42	84	126

2. Házi segítségnyújtás

A szolgáltatást igénybevevők száma a kor előrehaladtával emelkedik. Az életkor emelkedésével az idősök egészségi állapotában bekövetkezett változások miatt igénylik egyre többen a házi segítségnyújtást. A két nem eltérő halandóságából adódóan a szolgáltatás igénybevételi aránya a nők javára billen.

A házi segítségnyújtást és az étkeztetést a gondozottak többsége együtt veszi igénybe. Ez visszavezethető egyrészt a gondozottak egészségi állapotára, másrészt a kedvezményes étkezés lehetőségére.

Házi segítségnyújtás keretein belül gondoskodunk:

- azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak,
- azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához

Segítséget nyújtunk ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete

- saját környezetében,
- életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően,
- meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtást igénybe vevők jelentős hányada a nők köréből kerül ki, azok közül is kiemelkedően magas a 70 éven felüliek aránya.

A gondozók által végzett tevékenységek megoszlását az alábbiak szerint jellemezhetjük

a.) rendszeresen igénybe vett gondozási tevékenységek

- segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása az igénylővel
- közreműködés a személyi és lakókörnyezeti higiéné megtartásában
- közreműködés az igénylő háztartásának vitelében
- előgondozást végző személlyel való együttműködés
- orvos által előírt ápolás-gondozási feladatok elvégzése (elsősorban az ápolási tervvel rendelkező gondozottak igénylik rendszeresen, a többiek alkalmanként)
- alkalmanként igénybe vett tevékenységek
- segítségnyújtás az igénybe vevő és környezete közötti kapcsolattartásban
- szociális ellátásokhoz való hozzájutás segítése
- szociális bentlakásos intézménybe való beköltöztetés segítése

Házi segítségnyújtásban a következő szolgáltatásokat biztosítjuk:

- a személyi gondozás keretében gondozás és háztartási segítségnyújtás,
- szociális segítségnyújtás keretében háztartási segítségnyújtást szolgáltatási elemet biztosít.

gondozás: az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését,

szociális segítség : az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani,

A ellátotti létszám alakulását az alábbi táblázat mutatja:

Év	Összlétszám	Férfi	Nő
2023. 12. 31.	52	9	43

2023. évben új ellátottként 9 főt vontunk be a gondozásba, megszűnt 7 fő. A megszűnés okai idősek otthonában való beköltözés, elhalálozás.

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása

2023. december 31-én

Kor szerinti megoszlás	2022. évben		
	Férfi	Nő	Összesen:
0-13 év			
14-17 év			
18-39 év			
40-59 év		1	3
60-64 év	1	1	2
65-69 év		7	7
70-74 év	1	6	7
75-79 év	1	11	12
80-89 év	5	15	20
90 – X éves	1	2	3
Összesen:	9	40	52

Gondozottak megoszlása gondozási szükséglet szerint

A gondozottak megoszlása	személyi gondozás	szociális segítség
Vásárosnamény	24	1
Vitka	6	3
Gergelyugornya	7	
Perényi- Károlyi- Tanya	7	2
összesen	44	6

A gondozási szükséglet vizsgálata alapján a szolgáltatás, legfeljebb napi 4 órában biztosítható. A szolgáltatást igénybe vevő személy a gondozási szükséglet vizsgálatáról kiállított igazolás 19 szerinti vagy, az általa igényelt, annál alacsonyabb napi óraszámnak megfelelő időtartamú házi segítségnyújtást hetente – a hét egy vagy több napjára – összevontan is igénybe veheti. Napi 4 órát meghaladó szükséglet esetén az igénylőt a Központ tájékoztatja bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről.

Személyi gondozás keretében biztosított tevékenységek: Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében: - információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás - családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése - az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés - ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Gondozási és ápolási feladatok körében: - mosdatás - fürdetés - öltöztetés - ágyazás, ágyneműcsere - inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése - haj, arcszőrzet ápolás - száj, fog és protézis ápolás - körömápolás, bőrápolás - folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül) - mozgatás ágyban - decubitus megelőzés - felületi sebkezelés - sztomazsák cseréje - gyógyszer kiváltása - gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása - vérnyomás és vércukor mérése - hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül - kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés, - kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás - a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

A gondozás gyakoriságát tekintve mindennapos, naponta több alkalommal, illetve hetente kétszer-háromszor előfordul. A tényleges ellátás gyakorisága a megállapított gondozási szükséglet alapján, illetve ezen belül az ellátott igényének függvényében történik. Az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakemberek folyamatosan figyelemmel kíséri és elősegíti az egyéni gondozási tervben meghatározottak érvényesülését. Az egyéni gondozási tervet kidolgozó munkacsoport, illetve az alapszolgáltatások esetében a gondozási tervet készítő személy évente - jelentős állapotváltozás esetén annak bekövetkeztekor - átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

A házi segítségnyújtásban az ellátásért, gondozásért térítési díjat kell fizetni, melyet jogszabályok és Vásárosnamény város Képviselő-testülete a mindenkor hatályos személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról és a fizetendő térítési díjakról szóló rendeletében határozott meg.

Elmondható, hogy a korábbi évekhez képest a családok összetétele megváltozott, a többgenerációs családok szinte már nem léteznek, így az egyedül élő idősök száma is növekvő tendenciát mutat. Az idősök az elmagányosodás miatt, több gondoskodást és figyelmet igényelnek. A házi segítségnyújtás adta lehetőségeket elsősorban az idősebb korosztály, az egyedül élők, vagy egészségi okok miatt rászorulóknak veszik igénybe. Jellemzően egyedülálló, vagy a család elfoglaltsága, távolléte miatt napközben segítség nélkül lévő, illetve bár kétszemélyes háztartásban élő, de hasonló egészségi állapotú házastárssal élő idősök teszik ki a gondozottak mintegy 80 %-át. Tapasztalataink szerint, az idős embereket gondozó családok

számára nagy segítséget jelent, ha a hozzátartozók mellett egy szakképzett gondozó is besegít az idős családtag gondozásába. Az egyedül maradt idős hozzátartozók mentálisan is sérülnek, nehezen tudják feldolgozni, hogy idős korukra itt maradtak támasz nélkül. Intézményünk próbálja a támasz szerepét betölteni, a gondozónő idővel nélkülözhetetlen családtaggá válik. Próbálunk segíteni a megszokott életük fenntartásában, a mindennapok nehézségeiben. Nagyon fontos lenne, hogy az idős embernek helye legyen a családban és ne teherként éljék meg jelenlétüket. Nehezen éli meg az idős ember, ha magára marad. Megszűnnek a kapcsolati hálóik, elszeparálódnak, befelé fordulnak és elkeseredetté válnak. Ilyenkor jön, a „minek élek még, csak gondja van velem a gyerekeknek.” Társadalmi szinten is jelentkezik a probléma, kevés aktív nyugdíjossal lehet találkozni. Ellátottjaink nagy százalékára jellemzőek a fentiekben leírtak. Ezért kiemelkedő jelentősége van a házi segítségnyújtás ellátási formának. Gondozónőink figyelemmel kísérik az idős emberek egészségi és mentális állapotváltozásait. Amennyiben nem tudnak megfelelő segítséget nyújtani, úgy felveszik a házi orvossal, illetve az illetékes szakemberrel a kapcsolatot. Célunk az egyéni szükségletek figyelembe vételével a szakszerű, emberközelis és jó kapcsolatokon alapuló gondozás megvalósítása.

Az igénybevevők hétfőtől péntekig 8-16 óráig vehetik igénybe az ellátást. Intézményünk 6 fő gondozónőt foglalkoztat teljes munkaidőben. Tárgyi feltételeink biztosítottak a gondozónők kerékpárral rendelkeznek.

3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megállapodás alapján Vásárosnamény közigazgatási területén és a csatlakozó településeken valósul meg.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a házi segítségnyújtást végző szociális szolgáltató, illetve intézmény biztosíthat.

Szolgáltatás kialakulásának előzményei:

Központunk 2000. június 22-én lépett be a jelzőrendszeres házi gondozás rendszerébe. 2001. december 18-ig Vásárosnaményban és a csatlakozó 14 településen 88 készüléket szereltek fel.

2007. évben 2 település kilépett kistérségünkéből. Készülékeik központunk tulajdonában maradtak.

2007. évben az Orvosi Kamarától 1 db és egy Képviselő Úrtól 2 db készüléket kapott a központ, így 91 készüléket használhatnak időseink.

A számítógépes központ a bentlakásos Idősek Otthonában van elhelyezve, 24 órás felügyelete megoldott. A beosztott gondozó fogadja a segítségkéréseket, értesíti a településen készenlében lévő gondozót.

Szolgáltatást működtető települések készülék száma szerint:

Barabás 5 db, Beregsurány 5 db, Csaroda 7 db, Gemzse 0 db Gulács 5 db Gyüre 9 db Kisvarsány 7 db Lónya 5 db Nagyvarsány 5 db Olcsva 6 db Tiszaadony 8 db Tiszavid 5 db Vásárosnamény 17 db Vásárosnamény (Gergelyigornya): 6 db

Finanszírozási szerződésben vállalt, illetve teljesített feladatmutató:

	2023. év
Vállalt:	90
Teljesített (elszámolt):	90.72

Éves segélyhívási összesítő településenkénti bontásban

Települések neve	Megye	Ellátásban részesülők száma (fő)	Kihelyezett készülékek száma (db)	Segélyhívások száma (db)		
				Segítségnyújtást igénylő riasztás	Téves riasztás	Összesen
Barabás	Szabolcs-Szatmár-Bereg	5	5		1	1
Beregsurány	Szabolcs-Szatmár-Bereg	6	5	2	2	4
Csaroda	Szabolcs-Szatmár-Bereg	7	3	1		1
Gemzse	Szabolcs-Szatmár-Bereg	0	0	-	-	-
Gulács	Szabolcs-Szatmár-Bereg	10	8	2	2	4
Gyüre	Szabolcs-Szatmár-Bereg	10	8	1	8	9
Kisvarsány	Szabolcs-Szatmár-Bereg	7	7	2	4	7
Lónya	Szabolcs-Szatmár-Bereg	5	5	1	1	2
Nagyvarsány	Szabolcs-Szatmár-Bereg	5	5	-	1	1
Olcsva	Szabolcs-Szatmár-Bereg	6	6	-	2	2
Tiszaadony	Szabolcs-Szatmár-Bereg	9	9	10	2	12
Tiszavid	Szabolcs-Szatmár-Bereg	5	5	-	1	1
Vásárosnamény	Szabolcs-Szatmár-Bereg	21	27	8	29	37
Összesen:		106	91	27	52	79

1.) Az ellátást igénybevevők szociális rászorultság szerinti megoszlása

Szociális rászorultság oka / ellátás indoka	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma az elszámolási időszakban (fő)
Egyedül élő	
Egyedül élő 65 év feletti személy	103
Egyedül élő 65 év alatti, súlyosan fogyatékos személy	3
Egyedül élő 65 év alatti, pszichiátriai beteg személy	0
a) Egyedül élő összesen:	106
Két vagy többszemélyes háztartásban élő	
Két vagy többszemélyes háztartásban élő 65 év feletti személy	0
Két vagy többszemélyes háztartásban élő 65 év alatti, súlyosan fogyatékos személy	0

Két vagy többszemélyes háztartásban élő 65 év alatti, pszichiátriai beteg személy	0
b) Két vagy többszemélyes háztartásban élő összesen:	
Ellátást igénybe vevők szociális rászorultság szerinti megoszlása	
1.) Szociálisan rászorult személyek száma (a+b):	106
2.) Szociálisan nem rászorultak száma:	0
3.) Az ellátást igénybe vevők mindösszesen (1.+2.):	106

2.) Az összes ellátást igénybe vevők életkori megoszlása

	65 év alatt	65-69 év	70-74 év	75-79 év	80 év feletti	Összesen
Szociálisan rászorult egyedül élő személy	3	6	12	26	59	106
Szociálisan rászorult két vagy többszemélyes háztartásban élő személy						

3.) Az ellátásból történő kikerülés okai

Az ellátásból történő kikerülés okai az elszámolási időszakban	Ellátásból kikerült személyek száma (fő)
elhalálozás	6
bentlakásos intézménybe kerülés	5
kórházba kerülés	1
saját kérésre	3
törvényes képviselő kérésére	
alkalmatlanság a rendszer kezelésére	
egyéb (felsorolás):	
Összesen:	15

Jelenlegi gondozói létszám: társadalmi gondozó: 16 fő, 1 fő jelzőrendszeres koordinátor.

Műszaki rendszer felügyeletére, az átszerelésre váró készülékek karbantartására, felülvizsgálatára új szolgáltatóval kötöttünk megállapodást.

Szolgáltatásunk rendelkezik:

Vérnyomásmérőbe, vércukormérőbe, elemlámpába elemet évente, illetve szükség szerint biztosítunk.

4. Nappali ellátás – Idősek Klubja

Nappali ellátás keretében a saját otthonukban élő 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős

koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosítjuk a szolgáltatást.

A nappali ellátás feladata:

- a napközbeni tartózkodás biztosítása,
- a társas kapcsolatok kialakításának és fenntartásának biztosítása,
- az alapvető higiéniai szükségletek kielégítése, így
  - a személyes tisztálkodás biztosítása, illetve
  - a személyes ruházat tisztításának biztosítása,
- igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetésének megszervezése,

Az Idősek Klubja a következő szolgáltatásokat nyújtja az igénybevevők részére:

- szabadidős programok szervezése
- fizikai, szellemi és szórakoztató jellegű foglalkozások szervezése, a szellemi frissesség megőrzése, az önellátásra való képesség megtartása, és az élettől való elszigetelődés megakadályozása érdekében
- kétheti rendszerességgel orvosi ellátás biztosítása a körzetben lévő háziorvos közreműködésével
- segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
- torna lehetőségének biztosítása
- egyéni esetkezelés
- mentális gondozás

Az idősek klubja által nyújtott szolgáltatások térítésmentesek.

Idősek Klubjának létszámalakulása:

<i>Év</i>	<i>összlétszám</i>	<i>Férfi</i>	<i>Nő</i>
2023.12.31.	20	7	13

2023. évben ellátásba vettünk: 4 főt, ellátásból kikerült 5 fő.

A Klub 20 férőhelyes, változó kihasználtsággal működik. Az idősek Klubjában étkeztetésben részesült 1 fő. Az étkezésért fizetendő térítési díj megegyezik a szociális étkeztetésben fizetendő személyi térítési díj összegével.

5. Tanyagondnoki szolgálat

A tanyagondnoki szolgáltatás célja a külterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményi hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása, az elszigeteltség feloldása. Ezen szolgáltatási formának jelentős szerepe van a területi hátrányok felszámolásában.

Feladata a különböző szolgáltatások megjelenítése, a lakosok ezekkel való kapcsolatának javítása, a közösségeken belül működő kapcsolatrendszerek megerősítése, ha szükséges működtetése, továbbá az egyéni és közösségi szintű igények kielégítésének biztosítása.

Az ellátottak köre

A tanyagondnoki szolgálat tevékenysége a Vásárosnamény város közigazgatási területéhez tartozó Perényi tanya –mint egyéb belterületi lakott helyen- és a Károlyi-tanyán- mint külterületi lakott helyen- élő lakosságra terjed ki.

A szolgáltatás igénybevevők száma 2023. évben rendszeresen 25 fő az ellátottak száma változó.

A feladatellátás szakmai tartalma

A tanyagondnoki szolgálat együttműködve a szolgáltatásokat végző intézményekkel segítséget nyújt az ellátottaknak, hogy képesek legyenek otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, vagy egészségi állapotukból, mentális állapotukból, vagy egyéb okokból származó problémáik megoldásában.

- A szociális ellátásokhoz való hozzáférés.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében különös jelentőséggel bír a szociális jellegű ellátást vagy szolgáltatást igénylők megfelelő tájékoztatása.

- Az információs szolgáltatás.

Célja, hogy a szolgáltatásokat, ellátásokat igénylők megfelelő tájékoztatást kapjanak az ellátások hozzáférhetőségével, és az igénybevitelükre vonatkozó szabályokkal kapcsolatban.

- Az intézmények szolgáltatásainak a lakosok felé történő közvetítése.

Tájékoztatja az érintetteket a szociális, gyermekvédelmi, egészségügyi, családtámogatási, munkaügyi és egyéb ellátások igénylése tekintetében. Részletes tájékoztatást ad az intézmények elérhetőségéről, nyitvatartási rendjéről, a szolgáltatások köréről, jellegéről, elérhetőségéről és az igénybevitelük módjáról, az ellátások igényléséhez szükséges iratokról.

- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása.

A Tanyagondnoki Szolgálat az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást oly módon biztosítja, hogy elszállítja az ellátottakat a – háziorvosi; - gyermekorvosi; - szakellátási rendelésekre, a probléma súlyosságától függően értesíti a mentőszolgálatot, továbbá ha igény van rá biztosítja a különböző egészségügyi szűréseken való megjelenést (rákszűrés, tüdőszűrés stb.).

A tanyagondnok tájékoztatja a lakosságot a rendelési időkről, helyszínekről, a gyógyszertárak nyitva tartásáról, mind az orvosi, mind pedig a gyógyszerügyi ügyeletről.

- A személyszállítási feladatok között ellátja:

- Az óvodások és iskolások oktatási, nevelési intézménybe, sporttevékenységekre, és intézményi rendezvényekre, illetve onnan visszatérő szállítását, ha az intézmény munkarendje, vagy a tevékenységek időpontja nem alkalmazkodik a tömegközlekedés rendjéhez.
- Betegek háziorvosi rendelőbe, vagy egyéb egészségügyi intézménybe történő szállítását, illetve onnan vissza a lakóhelyig. A szállításkor minden esetben figyelembe kell venni az igénylő egészségügyi állapotát, szükség szerint ki kell kérni a háziorvos véleményét.
- Kórházi, idősek otthonai, stb. látogatás céljára történő szállítást.
- Temetésre, temetőbe történő szállítást.
- Bevásárlásban való közreműködés.
- Az önkormányzat által közzétett és meghirdetett, illetve a település által szervezett egyéb rendezvényre történő szállítást: - sportrendezvények; - társadalmi ünnepségek; - gyermeknap; - idősek világnapja; stb.

Az ügyintézési feladatok:

A tanyagondnok oly módon segít az ellátottaknak a különböző hivatali, vagy postai ügyintézésben, hogy az ellátottakat elkísérik az érintett helyekre, vagy személyesen intézkednek, ha ezt az ellátottak igénylik.

Közvetlen személyes szolgáltatás során: közreműködés

- Étkeztetésben
- Házi segítségnyújtásban
- A közösségi és szociális információk szolgáltatásában
- Egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása: a háziorvosi rendelésre szállítás
- Egyéb egészségügyi intézménybe szállítás
- Gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása
- Kiegészítő szolgáltatások: közösségi, művelődési, sport-és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése
- Az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,
- Egyéb lakossági szolgáltatások, illetve egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés
- Önkormányzati feladatok ellátása: az ételszállítás önkormányzat intézményeibe
- Önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére

A tanyagondnoki szolgálatban használt autó 2023. évben 28.493 kilométert futott.

SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK

1. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása

A hajléktalan személyek átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra. Továbbá akik személyes és szociális körülmények miatt lakással, szállással nem rendelkeznek, és lakhatásukat megoldani nem képesek.

A hajléktalan ellátás megszervezése során figyelemmel kell lenni az ellátást igénybe vevők alapvető jogaira, emberi méltóságára.

A hajléktalan személyek ellátást végző intézmény segítséget nyújt a hajléktalan személy életviteléhez, elősegítve a szociális szolgáltatások igénybevételét, elérését.

Ellátottak köre:

A szálló átmeneti elhelyezést biztosító intézmény, melyet személyes és szociális körülmények miatt lakással, lakhatással, szállással nem rendelkező rászorulóknak vehetnek igénybe.

Ellátási kötelezettsége: Vásárosnamény Város közigazgatási területén élő hajléktalan személyek.

A hajléktalanok átmeneti szállásán működési engedélyünk szerint 10 fő részére biztosítjuk az átmeneti jellegű lakhatást.

2023. évben ellátásból kikerült 14 fő.

Felvételt nyert 15 fő.

Jellemző tendencia, hogy a szállón élők újbóli kérelemmel fordulnak az intézményhez. A lakók ellátása folyamatos, több éve a szállón élnek. Az elmúlt év folyamán 2 fő egészségi állapota megromlott, tartós elhelyezésre kerültek a Báborka szakellátási központba.

Nyugdíjszerű ellátásban részesül: 3 fő

Közmunkaprogramban részt vesz 2 fő

Jövedelemmel nem rendelkezik: 5 fő.

Nyugdíj előtti segélyt kap: 2 fő

Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállásán élők létszám alakulása:

Év	Összes létszám	Férfi	Nő	18-39 éves	40-59 éves	65-69 éves	70-74 éves	80-x éves
2023. 12. 31.	12	12	-	-	10	2	-	-

Ellátási szükségletek:

- éjszakai pihenés
- személyi tisztálkodás
- étel melegítése, étkezésre szolgáló helyiség
- betegek elkülönítése
- közösségi együttlétre szolgáló helyiség

Szolgáltatások köre, formái:

Az intézmény biztosítja az ellátást igénybe vevő

- ágyneműjét,
- tisztálkodásához szükséges textíliát,
- személyes ruházatának tisztításához szükséges feltételeket,
- személyes használatú tárgyainak biztonságos megőrzését,
- részére nyújtandó elsősegélyhez szükséges felszerelést.
- szociális étkeztetés keretében egyszeri meleg ételt.

Az átmeneti szálláson végzendő szociális és mentális gondozás körébe tartozik:

- egyéni esetkezelés, szociális csoportmunka, közösségi szociális munka
- az átmeneti szállóról történő továbblépéshez nyújtott személyre szabott segítség,
- az intézményen belüli közösségi élet szervezése
- családi és társadalmi kapcsolatok ápolásának segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése.

Ellátottjaink egészségügyi állapotáról intézményünk orvosa gondoskodik. Orvosi ellátásuk rendelési időben történik. Az idősek otthona vezető gondozójával havonta rendszeresen felkeresik a hajléktalan szállót, ahol ellenőrzik a higiénés körülményeket, és tájékoznak az ellátottak állapotáról.

A szállón élők számára a szociális étkeztetés keretében az intézmény napi egyszeri meleg ételt biztosít.

Az étkezésért fizetendő személyi térítési díjat az önkormányzat rendelete szabályozza.

Szociális étkeztetést igénybevevők 2023-ben: 3 fő.

Ingyenes étkezésben részesül időszakosan 5 fő.

Legfőbb problémáink:

A szállón élőknek a legnagyobb problémát az okozza, hogy nehéz megtanulni az intézményi életet, és az együttélés szabályait. A hozott problémák feldolgozása, a szállón való életvitel kialakítása és az alacsony jövedelem jelenti a napi gondokat. A konfliktusok kezelése, elhárítása nagy felelősséget ró a szakemberekre. A hónap első napjaiban amikor rendszeres jövedelmüket, megkapják többször ittas állapotban kerülnek a lakók.

A házirend súlyos megszegésére több esetben volt pl: verekedésre

Rendőri intézkedésre egy-két alkalommal került sor az év folyamán. Mentőhívás több esetben történt, főleg alkoholos állapot miatt. Sajnos az alkalmi munkák időszakosak. Azt tapasztaljuk, hogy hosszabb ideig nem képesek dolgozni.

A nagyobb ünnepek alkalmával biztosítunk számukra étkezést, ami a költségvetésünkben tervezzük. A ruházat tisztításához, az intézmény takarításához szükséges tisztítószereket, mosóport az intézmény

biztosítja a lakók számára. A személyi higiéné megtartása nagy erőfeszítésünkbe kerül. Több esetben fel kell hívni a lakók figyelmét a tisztálkodásra a ruhaneműk tisztítására.

2. Idősek Otthona

Az idősek otthonában meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, és a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el.

Az ápolást-gondozást nyújtó intézmény feladata: az intézményi ellátást igénybevevő valamennyi ellátott részére teljes körű ellátás – napi legalább háromszori étkezést, szükség szerint ruházat, illetve egyéb textíliával való ellátás, mentális gondozás, egészségügyi ellátás, lakhatás – biztosítása, valamint az a feladatellátáshoz szükséges feltételek megteremtése.

Az idősek otthonában a legfontosabb alapelv, mely túlmutat az intézmény hatáskörén, valamennyi önkormányzattal, szociális intézményekkel, egyházzal és civil szervezetekkel együttgondolkodva és együttcselekedve a hagyományos segítőkészség aktiválása mellett, az intézményben élők továbbra is a társadalom hasznos tagjának érezhessék magukat, **az időskorral együtt járó elmagányosodás, elszigetelődés, társadalmi kirekesztődés enyhítése, megakadályozása**, szociális biztonságérzet megőrzése.

Az ellátottak számára biztosított:

- az ellátott személyi szükségleteinek maximális kielégítése,
- 24 órás szakszerű gondozás, ápolás, orvosi ellátás biztosítása,
- egészségmegőrző programokon való részvétel,
- speciális segítségnyújtás,
- egyéni bánásmód az ellátottak számára.

Jelentős azoknak az ellátottaknak a száma, akiknek nem elegendőek az alapszolgáltatás keretében biztosított ellátások. A város központi jellegéből adódóan – annak ellenére, hogy a térségben több ápolást, gondozást nyújtó intézmény kínál szolgáltatást – nagy számban nyújtanak be felvételi kérelmet.

Férőhelyre várakozók adatai

	Vásárosnaményi kérelmezők száma	Más településekről kérelmezők száma
Új kérelmező	20 fő	4 fő
Várakozók száma 2023. december 31.	39 fő	5 fő

A beköltözés következményként változás tapasztalható a következő területeken:

- szolgáltatások elérhetőbbé válnak az élet minden területén,
- kortárs csoportba kerülve megszűnik az izoláció,
- felszínre kerülnek, és amennyiben lehetséges, megoldódnak a látens egészségügyi problémák,

- javul az életminőség, megnövekednek az életesélyek,
- az ellátott érzelmileg kiegyensúlyozottabbá válik és kialakul a biztonságérzés,
- baráti, családi kapcsolatok ápolása rendszeressé válik,
- javul az ellátott közérzete, azáltal, hogy nem kell elszakadnia az eredeti lakóhelyüktől.

Ellátottak összetétele:

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2023.12.31.

Kor szerinti megoszlás	2023. évben		
	nő	Férfi	összesen
0-13 év			
14-17 év			
18-39 év			
40-59 év			
60-64 év			
65-69 év			
70-74 év			
75-79 év	4		4
80-89 év	16		16
90 – X éves	6		6
Összesen:	26		26

Ellátásból kikerült 2023. évben	9 fő
Más tartós intézménybe való átkerülés	0 fő
Ellátásba véve 2023. évben	7 fő

Demens ellátottak összetétele:

Súlyos demens ellátottak száma 2023. 12.31-én 17 fő

Gondozása megszűnt: 7 fő

Bentlakók közül demensnek nyilvánított az év folyamán: 13 fő

Demens ellátottak gondozás

Az intézményi környezet kialakítása során alapvető törekvés, hogy figyelembe vegyük a mentális hanyatlásból adódó nehézségeket, ugyanakkor olyan gondozási környezetet teremtsünk, amely támaszkodik a mentálisan hanyatló idős személy még meglévő, mobilizálható készségeire, és amely alkalmakat kínál e készségek funkcionális megerősítésére, megőrzésére.

A demenciában szenvedőnek – mint minden embernek – szüksége van komfortra, kötődésre, arra, hogy befogadják, hogy legyen elfoglaltsága, én-azonossága.

Mind ezek figyelembevételével az alábbiak emelhetők ki a gondozásuk során:

- Törekedni kell a biztonságos környezet kialakítására. A biztonságos környezet korszerű megközelítése a közvetlen korlátozás helyett a kockázatsökkentő környezeti feltételeket és a kockázati viselkedés indirekt alakítását hangsúlyozza. Minden esetben olyan környezetet kell kialakítani, amely a demenciában szenvedő személy szempontjából nem zárt és nem korlátozó.

- Biztosítani kell a közösségi aktivitás színtereit. A mentálisan hanyatló idős emberek számára kialakított gondozási részlegekben a barátságos, világos közösségi tereknek és a kiscsoportban végzett tevékenységek, szervezett foglalkozások számára alkalmas helyiségeknek ugyanolyan fontossága van, mint az idősökkel folyó munka egyéb terepein.
- Figyelmet kell szentelni az időbeni és térbeli orientációt segítő n való eligazodásban.
- Iparkodni kell olyan ingerkörnyezet kialakításán, amely több érzékszervi csatornán keresztül képes optimális (a negatív stimulusok minimalizálása és a pozitív stimulusok növelése révén) stimulációt biztosítani. Ezzel elkerülhető az, hogy ingerszegény vagy ingerekkel telített környezetben kelljen tartózkodni és/vagy élni.
- Törekedjünk a lehetséges maximális autonómia és cselekvési mozgástér biztosítására. Lehetőséget kell nyújtani a mentálisan hanyatló idős embernek, hogy közvetlen lakóközössége alakításában képességei szerint részt vehessen, és ebben a körülményben élők minél inkább segítsék. Olyan környezetet alakítsunk ki, amely a demenciával küzdő személynek kiszámítható, például a szükséges tárgyak, eszközök jól elérhetők.

Az ellátás igénybevétele módja

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történik. Az ellátás igénybevétele megelőzően fontosnak tartjuk a hozzátartozókkal történő egyeztetést és lehetőség szerint a kérelmező számára az intézmény személyes bemutatását.

Az előgondozás során történik meg a kapcsolatfelvétel az ellátást igénylő és az intézmény munkatársai között. A helyszínen tájékozódunk az ellátást igénybe vevő életkörülményeiről, egészségi állapotáról, valamint a jogosultságának fennállásáról.

A szociális törvény a gondozási szükséglet vizsgálata mellett további módosításaként intézményvezetői hatáskörben kötelezővé tette az ellátás igénybevétele megelőzően az ellátott havi jövedelmének vizsgálatát, ennek keretében pedig vagyonzvizsgálat elvégzését.

A kérelmek beérkezés után nyilvántartásba kerülnek. Törvényi kötelezettségnek teszünk eleget azzal, hogy a várólistán szereplőket a KENYSZI rendszerben a TAJ számuk alapján havonta rögzítjük és minden hónap 5-ig jelentjük.

Az ellátás megkezdése előtt megállapodást kötünk az ellátottal és a közeli hozzátartozóval a szolgáltatás igénybevételeéről.

Az Idősök Otthona szolgáltatásai

Az Idősök Otthonában nyújtott szolgáltatásokat és tevékenységeket az 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szt.) 67. §. (1) bekezdése szabályozza. *Ennek keretében intézményünk a következő szolgáltatásokat biztosítja az ellátottak számára:*

- fizikai ellátás terén kiemelt figyelmet fordítunk a környezet, ruházat tisztántartására, valamint az ételmeztetés megszervezésére és lebonyolítására.
- az egészségügyi gondozás során rendszeres orvosi felügyeletet biztosítunk az ellátottak egészségügyi állapotának folyamatos ellenőrzését, szükség esetén a szakorvosi, kórházi ápolás megszervezését.
- a pszichés gondozás során valamennyi dolgozó törekszik az egyéni bánásmód megvalósítására, és nagy hangsúlyt fektetünk a mentális irányítás pozitívumaira.
- a foglalkoztatás keretében fizikai, szellemi, kulturális és szórakoztató tevékenységek szolgálják az ellátottakat.
- az érdekvédelem során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy az ellátott a teljes körű ellátáshoz és az egyéni szükségleteihez, speciális helyzete vagy állapota alapján jusson hozzá.

1. Étkeztetés

Az otthon napi ötszöri étkezést biztosít, melyből egy fő étkezés főtt étel, az ellátottak egészségi állapotának,

a vonatkozó előírásoknak megfelelően, higiénikus, kulturált körülmények között.

Az étkezést az Óvoda konyha biztosítja 2018. szeptember 1 naptól. Dietetikus szakember foglalkoztatásával diétás étkezést is biztosítunk.

2. Ruházat, textília biztosítása

A szolgáltatás igénybevétele során, amennyiben a lakó nem rendelkezik elegendő mennyiségű és minőségű saját ruházattal, úgy az intézmény szükség szerint, a jogszabályban meghatározott mértékben pótolja azt. Eddigi tapasztalataink szerint azonban erre csak igen ritkán volt szükség, a hozzátartozók jelzésüket követően beszerezték a hiányzó darabokat. Az év folyamán az elhasználódott intézményi textíliákat, ágyneműket, ágyneműhuzatokat pótoltuk.

3. Egészségügyi ellátás

Lakóink orvosi alapellátását heti 4 órában vállalkozói szerződéses viszonyban Dr. Balázs Erzsébet háziorvos végzi, aki egyben a lakóink háziorvosa is.

Orvosi rendelés időpontja:

Hétfő: 8⁰⁰-10⁰⁰
Csütörtök: 8⁰⁰-10⁰⁰

A rendelési idő alatt intézményünk orvosa a lakószobákban és az intézmény orvosi rendelőjében vizsgálja a lakókat. A rendelésről orvosi kartonokon rögzítjük a vizsgálati eredményeket. Az intézmény orvosa intézményi rendelési idején túl sürgős esetekben, az ellátottak rendelkezésére áll. Éjszaka a központi orvosi ügyeletet vagy az OMSZ segítségét kérjük.

Mentőt 6 esetben hívtunk az év folyamán ellátottjainkhoz. A betegszállítást csak indokolt esetben veszünk igénybe.

2023. évben intézményünk orvosa 319 esetben látta el betegeinket a rendeléseken.

Rendelésen megjelent lakók száma 262 fő.

Sürgős esetben hívásra 2 alkalom. Szakrendelőbe utalás 55 esetben történt.

Kórházi szakrendelés 112 alkalommal történt. Kórházi ápolásban 15 fő részesült, az ott eltöltött napok száma: 304 nap.

Kórházi kezelés esetén a lakókkal, kezelőorvosukkal illetve a lakók hozzátartozóival kapcsolattartásunk folyamatos, egészségi állapotuk alakulását naprakészen követjük.

Elhalálozás esetén 24 órán belül, de általában azonnal értesítjük az elhalálozott legközelebbi hozzátartozóit telefonon.

Lakóink gyógyszerellátása folyamatosan megoldott az orvosi előírásoknak megfelelően.

Az ellátottak részére az intézmény által térítésmentesen biztosított gyógyszerkészletének listája a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló - többször módosított - 1/2000. (I.7) SzCsM rendeletnek megfelelően került kialakításra az abban meghatározott ATC kódcsoporthoz megfelelően.

A gyógyszerlista összeállításánál az intézményünk orvosa illetve vezető ápoló gondozója szükségszerűen figyelembe veszi az ellátottak egészségi állapotát, illetve az adott készítmények OEP által történő finanszírozását is.

Az intézmény által biztosított gyógyszerekből fakadó költségeket enyhíthetné közgyógyellátás megléte lakóinknál.

Ápolási, gondozási feladatellátás

Az ellátott beköltözését követően gondozási tervet készítünk, melyben egyénre szabottan kerülnek meghatározásra a lakó állapotának megfelelő gondozási, ápolási, fejlesztési célkitűzések.

Az egyéni gondozási terv tartalmazza:

- az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét
- az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, javasolt feladatokat,
- azok időbeli ütemezését
- az ellátott részére történő segítségnyújtás elemeit.

A gondozási terv elkészítése során felmérésre kerül a lakó fizikai állapota annak tükrében, hogy önálló képessége milyen és mekkora mértékben csökkent, valamint a fő betegségei, amelyek meghatározzák az egyén fizikai és egészségügyi igénye szerinti gondozási tervben megvalósítandó célokat.

A gondozási terv az ellátott beköltözését követően egy hónapon belül kerül elkészítésre a terápiás munkatárs által.

Az egyéni gondozási terveket a mentálhigiénés munkatárs évente átfogóan értékeli, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási terveket.

Amennyiben az ellátásban részesülő személy állapota miatt ápolásra szorul, az orvos utasításának megfelelően ápolási tervet kell készíteni.

Az ápolási terv azon ápolási feladatok dokumentációja, amely az ápolásra szoruló személy állapotának javítására vonatkozó feladatokat, illetve az alkalmazható eljárásokat tartalmazza.

Az ápolási terv tartalmazza:

- az illető egészségi állapotának leírását
- az ápolási tevékenység részletes tartalmát
- az ápolásra szoruló önálló képességének visszanyeréséhez szükséges tevékenységeket
- az ápolás várható időtartamát
- szükség esetén más ellátás kezdeményezését.

Az ápolási terv elkészítésében részt vesz az intézmény orvosa és a vezető ápoló- gondozó.

Az ellátásban lévők gondozási-ápolási szükségleteinek alakulásáról

Lakóink gondozási szükségletének hatványozódása az egészségi állapotrosszabbodás vonalán az alábbi szempontrendszer szerint egyértelműen kifejeződik:

Ápolási szükségletek az önellátás tükrében:

Az önálló képesség részbeni csökkenése folytán a lakók 85 %-a szorul gondozásra. (Önmagát segítséggel ellátja)

Az önálló képesség nagymértékű csökkenése illetve teljes hiánya miatt a lakók 10 % -a igényel fokozott segítséget. (Agyban fekvő)

Önellátásra képes lakóink száma: 5%.

A már korábban ellátásban lévő lakóinknál korukkal együtt járó állapotrosszabbodás tapasztalható. Ezen túlmenően az újként ellátásba kerülő lakóinknál már konkrétan meglévő fokozott gondozási szükséglettel találkozunk, amit egyértelműen meghatároz a részükre megállapított gondozási szükséglet vizsgálata. Az újként bekerülők fizikai státusza tehát általánosan lényegesen rosszabb, mint a régi ellátotti köré.

Ápolási szükségletek a gyógyászati segédeszközök használatának tükrében:

A lakók több mint 95 %-a használ valamilyen gyógyászati segédeszközt (ülő kocsis, járókeret, támbot, inkontinencia eszközök stb.), ezen belül is széklet és vizelettartási zavarokhoz használt segédeszközök használata a kiemelkedő. Enyhe fokú inkontinencia (vizelet elcsepegés) a lakók 20 %-ra, súlyos inkontinencia (székletét, vizeletét egyáltalán tartani nem tudja) a lakók 80 %-ra jellemző.

A gyógyászati segédeszközök használata kapcsán válik kifejezetten érzékelhetővé a lakók egészségi állapotának folyamatos hanyatlása, ami természetesen az önellátásban történő fokozott segítségnyújtást tesz szükségessé.

Ápolási szükségletek a lakók krónikus betegségeinek tükrében:

A lakóink körében leginkább megjelenő betegségek megegyeznek az időskorban egyébként is jellemzően diagnosztizálható problémákkal, mely az előző évhez képest sem mutat -természetéből adódóan - változást. Ezek tehát az alábbiak:

- vérképzőszervi megbetegedések
- anyagcsere megbetegedések ezen belül is leginkább jellemző a cukorbetegség (diabetes mellitus), főként a nem inzulin dependens cukorbetegség
- a szív és érrendszeri megbetegedések, főként a magasvérnyomás megbetegedés (hypertónia), a keringési elégtelenségek, ischémiás szívbetegségek (ISZB), és az érlemezések különböző fajtái
- pszichés eredetű megbetegedések esetén főként a depresszió és az alvászavarok
- széklet-és vizelettartási zavarok (inkontinencia)
- csontritkulás (osteoporosis)
- tüdőbetegségek ezen belül is az asthma bronchiale, illetve a chronikus obstruktív tüdőbetegség (COPD)
- gyomor-bélrendszer megbetegedések (gastrointestinális), ezen belül is a gyomorfekély és az epehólyag megbetegedései

Összefoglalva az előzőekben eltérő aspektusból megvilágított egészségi helyzetre irányuló megállapításokat elmondhatjuk, hogy korábbi ellátotti körünk időskorral együtt járó természetesen állapotrosszabbodása, az új igénybe vevők szigorú szempontrendszer alapján megállapított fokozott gondozási szükséglete az elkövetkezendő időszakra előre diagnosztizálhatóvá teszi lakóink saját korosztályuktól jelentősen eltérő rendkívül rossz fizikai státuszát.

A fentiekből értelemszerűen következik az ápolási feladatok erősödő intenzitása.

4. Mentálhigiénés ellátás

A mentálhigiénés ellátás feladata az otthonban élő idős embernél olyan személyiség szerkezet fenntartása, amely alkalmassá teszi őt arra, hogy belső lelki harmóniáját megőrizve képes legyen beilleszkedni a közösségi életbe, és ott békében, harmóniában éljen. A mentálhigiénés tevékenység lelki gondozásban, valamint foglalkoztatás útján valósul meg.

A személyes gondoskodás során alapelvünk a mindennapi élet tartalommal való megtöltése az egyén adottságainak figyelembevételével, adott problémáról való figyelem elterelése, felesleges energiák lekötése, figyelem emlékezet megtartása, testi-lelki állapot karbantartása valamint a társas kapcsolatok fejlesztése.

Intézményünkben gondoskodunk az ellátást igénybe vevő idős emberek mentálhigiénés ellátásáról melynek keretében biztosítjuk a személyre szabott bánásmódot, konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében egyéni, illetve csoportos megbeszéléseket, a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit, az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartásának feltételeit, gondozási tervek megvalósítását, a mindennapi életvitelhez szükséges szociális készség fejlesztését, a hitélet gyakorlásának feltételeit. Segítjük

és támogatjuk az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását, és működését.

Az ellátásban részesülő ellátottakkal foglalkozó szakember folyamatosan figyelemmel kíséri és elősegíti az egyéni gondozási tervben meghatározottak érvényesülését. Az egyéni gondozási tervet kidolgozó munkacsoport évente, jelentős állapotváltozás esetén, annak bekövetkezésekor átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

1. Foglalkoztatás szervezés

Ellátottaink szervezett foglalkoztatása intézményünk életében nagy jelentőséggel bíró gondozási feladat.

A foglalkoztatás célja az ellátott korának, fizikai, mentális állapotának megfelelő hasznos időtöltés biztosítása a meg lévő képességeket alapul véve.

Minden esetben a foglalkoztatás célja a hasznosan eltöltött idő, a magány, az apátia elkerülése. Másodlagos cél a készségek megtartása, esetleg fejlesztése, az aktivitás biztosítása.

A mentálhigiénés munkán belül ellátott foglalkoztatás egyrészt preventív feladatot lát el, másrészt változatos szellemi és fizikai aktivitást biztosító egyéni és csoportos programokban nyilvánul meg.

Az idős emberek mentális állapotát nagymértékben befolyásolja az aktív, tevékeny élet biztosítása, az emberi kapcsolatok megőrzése.

A foglalkoztatás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátottak mindennapjaikat hasznos tevékenység végzésével, jó közérzettel töltsék el. A meglévő képességeik a foglalkoztatásnak köszönhetően szinten tarthatók, fejleszthetők, esetleges hanyatlásuk lassítható.

A foglalkoztatás által megszüntethető az izoláció, a tétlenség, a kóros öregség és betegségtudat, a haszontalanság gondolata. Az aktív programok közösségformáló ereje sem elhanyagolható.

Azoknak az időseknek az esetében, akik egészségi állapotuk, vagy más egyéb ok miatt nem vehetnek részt aktívan a foglalkozásokon, biztosítjuk, hogy a passzív foglalkoztatásuk megoldott legyen. Szemlélőként vegyenek részt a foglalkoztatásban, legyenek részesei a közösségnek.

Kiemelten fontos szabály a célszerűség, a folyamatosság, valamint a rendszeresség betartása.

Mindezek érdekében éves foglalkoztatási terv és heti terv készül.

Igyekszünk széleskörű programokkal egyéni és csoportos foglalkozást végezni.

A naponta csoportos formában szervezett torna az aktivitás, az önálló képesség minél hosszabb ideig történő fenntartását szolgálja, a közösséghez való hozzátartozás érzését erősíti.

A szellemi aktivitás fenntartását segítő foglalkozások: szókereső, keresztrejtvény, nyelvi és számítási feladatok, memóriajátékok heti és napi rendszerességgel kerülnek megtartásra az ellátottak aktív részvétele mellett.

A kreatív tevékenységek célja az alkotóképesség megőrzése, fejlesztése, az önkifejezés segítése.

Az aktuális ünnepekre készülés, dekoráció készítése, felnőtt színezők szintén prioritást élveznek a tevékenységek között.

A hitéleti tevékenység gyakorlásának lehetősége is adott mind a református, mind a katolikus vallást gyakorlók részére.

Kulturális programok, versek, regények felolvasása, filmnézés színesíti a mindennapokat. Az ellátottak születés,- és névnapjáról is ünnepélyes keretek között emlékezünk meg.

Demens ellátottak foglalkoztatása

A demenciában szenvedők foglalkoztatásának célja a mentális és pszichés hanyatlás további romlásának csökkentése, a meglévő készségek és aktivitás megőrzése, a társas kapcsolatok fenntartása.

Olyan tevékenységeket biztosítunk, ami az emberi méltóságot megerősíti, közösséget formál és épít, a hosszú távú memóriára alapoz, sikerélményhez juttat, továbbá lehetőséget nyújt a visszaemlékezésre.

A napi ellátás folyamatában Virginia Bell „Legjobb barát” módszerének alkalmazására törekszünk.

A demencia során nem vesz el minden tanulási képesség. A testi és szellemi mozgásra, a k élmény

megtapasztalására nekik is szükségük van. Ezért olyan tevékenységekbe kerülnek bevonásra, amelyeket kedvvel végeznek és sikerélményt biztosítanak.

Az idősök otthona által szervezett ünnepekre, rendezvényekre bevonjuk intézményünk nappali ellátását igénylő Idősök Klubjának tagjait is. A klubtagok a meghívásnak szívesen tesznek eleget.

2023. évben megvalósított programok:

Programok:

- **Január** Újévi pezsgős koccintás, köszöntés
- **Február** megrendezésre került a Farsangi Ünnepe, melyre csörögét süttünk és zenés mulatságot tartottunk
- **Március** Nőnap Ünnepséget rendeztünk, amelyen a Játékország óvodásai nőnap műsort adtak
- Március 15-én Nemzeti Ünnepekről megemlékezést tartottunk általános iskolások közreműködésével
- Készülődés Húsvétra, tojásfestési régi technikák felelevenítése, locsolódás, óvodások műsora
- **Április:** közös séta a városban
- költészet napjáról megemlékezés
- lakógyűlés
- **Május** Anyák napi megemlékezés az óvodások műsorával
- látogatás az óvodában
- **Augusztus:** versek szavalása
- **Október** megemlékezés az Idősök Világnapja alkalmából
- lakógyűlés
- **November** Halottak Napjára emlékeztünk
- **December** Mikulás járás –csomagosztás
- Adventi készülődés
- Mézeskalácssütés
- Fenyőfa díszítés
- Mesemondás meghívott előadó részvételével
- Óév búcsúztatása

KÖZÉTKEZTETÉS

A Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ a hozzá tartozó három főzőkonyhát és kettő tálalókonyhát saját kezelésében üzemelteti.

Az ételmezési tevékenység feladata, az ellátásának rendszere:

Az ételmezési tevékenység feladata az ételmezést a vonatkozó jogszabályok betartásával, az igénybevevők táplálkozási igényeinek mennyiségi és minőségi kielégítése, kornak és egészségügyi állapotnak megfelelően, minél kisebb költségráfordítással, minél nagyobb hatékonysággal és kihasználtsággal.

Az étkezésben részt vevők köre

- Bölcsődei étkezők: bölcsődés gyermekek
- Óvodai étkezők: óvodás gyermekek,
- Iskolai étkezők: általános iskolás gyermekek, középiskolás gyermekek, kollégisták
- Szociális étkezők
- Vendégétkezők: az étkeztetést egyénileg igénybe veheti bármely személy (un. vendég) is, amennyiben a Konyha kapacitása azt lehetővé teszi, illetve, ha a vendégétkeztetés nem akadályozza az ellátottak étkeztetését. A vendégétkeztetésnél az ételkészítés az ellátottakéval azonos módon, a térítés fizetése egyénileg történik.
- Rendezvényen való étkezők: bármely rendezvény esetén is sor kerülhet csoportos étkeztetésre, ha a konyha kapacitása azt lehetővé teszi, illetve, ha az nem akadályozza az ellátottak étkeztetését. A rendezvényeken történő étkeztetés esetén az ételkészítés igény – és írásban előre leadott megrendelés – szerint, míg a térítés megfizetése a rendezvény után történhet.

Az étkeztetés ellátásának rendszere

A „Nagykonyha” látja el:

- a Lónyay Menyhért Baptista Szakközép-és Szakképző Iskola intézményébe járó tanulók és dolgozók;
- a II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumba járó tanulók és dolgozók;
- a Babus Jolán Középsiskolai Kollégiumban elhelyezett tanulók és dolgozók étkeztetését,
- az Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola tanulóinak és dolgozóinak étkezését az ott található tálalókonyhában.
- amennyiben igény van rá a külső vendégek étkeztetését.

A „Petőfi Konyha” látja el:

- a Petőfi Sándor ÁMK intézményébe járó iskoláskorú gyermekek, és dolgozók, szociális étkezők
- a Kölcsey Ferenc ÁMK intézményébe járó iskoláskorú gyermekek, és dolgozók,
- amennyiben igény van rá a külső vendégek étkeztetését, valamint
- a szociális étkeztetést a Vásárosnamény-Gergelyiugornyai és Vitkai városrészen.

Tálalási forma

Éttermi tálalási forma alkalmazása: a főzőkonyhán.

Csoportos ételkiosztási forma: a tálalókonyhán.

Mindkét helyszínen önkiszolgáló jellegű felszolgálással-tálalással történik az ételek kiosztása, mely szerint az étkezők a tálaló pult előtt elhaladva a tányérra kitálalt ételféleségeket a korábban kézbevett tálcára helyezik.

A tálalókonyhákra különböző ürtartalmú szállítóedényekben szállítjuk ki az ételt, és az étkeztetés helyszínén

történik az adagolás és a tárolás.

A szociális étkezők, és külső étkezők részére az étel, ételhordóban kerül adagolásra és kiadásra.

Az „Óvoda Konyha” látja el

- Játékkorszag Óvodái Hétszínvirág Óvoda (4800 Vásárosnamény, Bartók Béla u. 24.),
- Játékkorszag Óvodái Aranyablak Tagóvodája (4803 Vásárosnamény, Óvoda u. 2.),
- Játékkorszag Óvodái Tündérvirág Tagóvodája (4804 Vásárosnamény, Damjanich u. 25.),

elnevezésű tagóvodákba járó óvodás gyermekek és dolgozók étkeztetését, továbbá

- Beregi Mesevárás Birodalom Bölcsődéje (4800 Vásárosnamény, Alkotmány utca 10.) elnevezésű bölcsődébe járó gyerekek étkeztetését külön megállapodás alapján.
- szociális étkeztetésben résztvevő ellátottak
- az idősek otthona lakói és dolgozói étkeztetését.

Tálalási forma

A Hétszínvirág Óvoda esetében az étkeztetés lebonyolítása helyben, csoportos ételkiosztási forma mellett történik, míg a többi óvoda és a bölcsőde esetében a fogyasztásra alkalmas készlettel az erre a célra rendszeresített speciális szállító edényekben az étkező helyekre szállítják (csoportos ételkiosztás).

Az étkezés igénylésének menete

Az étkezés iránti kérelmet gyermekétkeztetés esetén az érintett oktatási-nevelési intézmény vezetőjénél nyújtja be az ellátást igénylő minden tanév kezdetén. Az év közbeni módosításokat, illetve az év közben felmerülő új igényeket közvetlenül a közétkeztetési ügyintézőnek kell jelezni.

Az intézményen kívüli (szünidei) étkezés igénybevételének menete

Az intézményen kívüli (szünidei) étkezésre való jogosultságot az önkormányzat vizsgálja és az igények felmérését az önkormányzat felé kell jelezni.

Az önkormányzat a közétkeztetési csoportvezetővel egyeztetve küldi ki az étkezés igénybevételére vonatkozó tájékoztató levelet az érintetteknek.

A szünidei étkeztetéshez az önkormányzat által igényelt adagszámot az intézmény főzőkonyhája biztosítja.

Az átvett adagszámokkal való elszámolás az önkormányzat feladata.

Vendég és rendezvényi étkezés igénylésének menete

Vendégétkezés igénylését minden esetben a közétkeztetési csoporthoz kell írásban jelezni.

Rendezvényi étkezés megrendelése ajánlatkérő nyomtatványon történik a közétkeztetési csoportvezetőnél.

Az étrend összeállításának szempontjai

Az étrendet az étkezésben résztvevők összetételének és életkorának megfelelő táplálkozás-élettani szükségletekhez és a jogszabályban előírtakhoz (37/2014. (VI. 30.) EMMI rendelet) kell igazítani.

A különböző tényezők összehangolását oly módon kell elvégezni, hogy érvényesüljenek a **változatosság**, az **idényszerűség** és a **tápanyagszükséglet** követelményei.

Az étlapkészítés során törekedni kell a kiegyensúlyozott tápanyag-ellátásra, figyelembe kell venni, mint általános szabályt, hogy:

- nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy az étkeztetésben résztvevő ellátottak milyen ellátotti körből tevődnek össze, hogy más a gyermekek korcsoportonkénti, illetve a felnőttek **tápanyagszükséglete**.

Gondoskodni kell a gyermekek egészséges fejlődését biztosító étrendről. Ezen belül szükséges a *főétkezés (ebéd), valamint a tízórai és az uzsonna* összehangolása. A növényi eredetű élelmiszerek, mellé kell rendelni az állati eredetű élelmiszereket is. Biztosítani kell az ásványi anyagok és a vitaminok folyamatos bekerülését az étrendbe. A különböző tápanyagok szerepeltetésének összhangjára különös hangsúlyt kell fektetni.

- Figyelembe kell venni a **változatosság** követelményét, a fontos tápanyagokat tartalmazó élelmiszerek nem maradhatnak le az étlapról, de az egyoldalúság elkerülése érdekében ezek túlsúlyát is ki kell küszöbölni. Fő szempont, hogy az étrendben az egyes ételek **két héten belül ne ismétlődjenek**. Ügyelni kell az egy napon belüli étrend, illetve az egyes fogások közötti változatosságra is. A változatosságnak érvényesülnie kell az alapanyagban, ízben, színben, halmazállapotban, hőmérsékletben és készítési módban egyaránt. Nem szabad az egyes étkezésein belül feltálatl ételeknek azonos jellegűeknek lenniük. A sokszínű, nem gyakran ismétlődő ételsorokat tartalmazó étrend komoly biztosítékot jelent arra, hogy a szükséges tápanyagot megkapja az emberi szervezet. Az étrendet ezért a különböző ételkészítési formák alkalmazásával többféle alapanyagból kell összeállítani. A zöldségféléket párolással, habarással, töltött, rakott formában, hússal, tojással, tejtermékkel kiegészítve célszerű az étrendbe állítani. Az étrend nyújtson megfelelő élvezeti értéket is.

- Az étrend összeállításánál figyelme kell venni az **idényszerűség** követelményét is. Lehetőség szerint az idénynek megfelelő ételek, elkészítését kell előtérbe helyezni. A nyári időszakban arra kell figyelmet fordítani, hogy a meleg miatt elvesztett folyadékmennyiséget visszapótolják az étkezésekkel. Téli időszakban pedig fontos feladat, hogy a test hőmérsékletének fenntartása érdekében a kalorikus tápanyagokat fokozottabb mértékben szükséges biztosítani.

Az étlapok tervezése, jóváhagyása

Az étlap az élelmezési egység munkaterve. Az étrendet hetenként étkezési típusonkénti és naponkénti részletezettséggel kell összeállítani. A heti étlapot a **tárgyhetet megelőző hét szerdájáig kell** elkészíteni.

Az étlap elkészítésért felelős: az élelmezésvezető.

Az étlapot az élelmezésvezető megtervezi, a közétkeztetési csoportvezetője azt gazdaságossági szempontból is felülvizsgálja, jóváhagyja.

A heti étlapon megtervezett ételféleségek elkészítéséhez a naponta szükséges élelmezési anyagok mennyiségét

A térítési díjak megállapítása, megfizetése és behajtása

Az ellátást igénybe vevő jogosultak az ellátásért (étkezésért) a SZEM rendeletben meghatározott (nyersanyagköltséget tartalmazó) térítési díjat kötelesek megfizetni.

A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyag költségének egy ellátottra jutó napi összege.

A gyermekétkeztetésért fizetendő személyi térítési díj az előzőek szerinti összeg általános forgalmi adóval növelt összege és az igénybe vett étkezések számának a szorzata, figyelemmel az esetleges normatív kedvezmény összegére.

A gyermekétkeztetés személyi térítési díjának megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő, vagy más törvényes képviselő köteles.

Normatív kedvezmény igénybevétele

A normatív kedvezmény megállapításánál minden esetben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény az irányadó.

A normatív kedvezmény megállapításához a térítési díj fizetésére kötelezett 328/2011. (XII.29) korm. rend. szerinti nyilatkozatát be kell szerezni.

A normatív kedvezmény megállapításához ezen kívül csatolni kell a jogszabályban meghatározott dokumentumokat.

Térítési díj megfizetése, behajtása

A térítési díjat az ellátottaknak az étkezés igénybevételét követő hónapban – a számla kiállítását követő 14 napon belül – kell megfizetni számla alapján.

Negyedévente a be nem fizetett számlákról a közétkeztetési ügyintéző kimutatást készít és a 30 napon túli lejárt számlákkal rendelkező fizetésre kötelezett személyeket a közétkeztetési ügyintéző írásban felszólítja az elmaradt térítési díj befizetésére, és egyúttal figyelmezteti a mulasztás következményeire.

Szociális étkezésben részesülők

Szociális étkezésre való jogosultság feltételeit a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet szabályozza.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló, többször módosított 29/1993. (II. 17.) Kormányrendelet szerint meghatározott ellátottak térítési díja a Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének SZEM rendeletében megállapított élelmezési nyersanyagnorma alapján kerül meghatározásra. Ha az ellátást betegség, vagy más ok miatt a jogosult nem kívánja igénybe venni, a távolmaradást az érintett felelős személynél, a távolmaradást megelőző napon 14⁰⁰ óráig értesíteni kell. Ennek elmulasztása esetén a kötelezett a térítési díj megfizetésének kötelezettsége alól a távolmaradás kezdetétől számított 2. munkanaptól mentesül.

Vendégétkezők

A vendégétkezők az önkormányzat által meghatározott rendeletben térítési díj megfizetésére kötelezettek. **Az ellátást igénybe vevőkről az élelmezésvezető nyilvántartást vezet, melyet hó végén átad a közétkeztetési csoportvezetőnek.**

2023. évben 14.846 adagot főztek a konyhák felnőtt és vendégétkezők részére.

A rendezvények

Rendezvényi ellátás csak abban az esetben vállalható, ha az nem veszélyezteti a napi munkamenetet, a gyermekétkeztetés ellátását.

Az alapanyagot a rendezvényt vállaló főzőkonyha biztosítja.

A napi teendők mellett 27 önkormányzati, iskolai és egyéb rendezvényre (táborok) biztosítottuk az étkezést.

Rendezvények igénybevétele:

- az iskolai rendezvények
- táborok
- Tourinform iroda által látogatott turisztikai kiállítások
- önkormányzat által szervezett rendezvények

Az ételmezés szervezete, az ételmezési tevékenységben közreműködők feladatai

Az ételmezéssel közvetlenül foglalkozó dolgozók:

- ételmezésvezető,
- főszakács
- szakács,
- konyhai kisegítők.

A személyzeti létszámot az étkezők létszámához viszonyítva kell biztosítani. Ennek felülvizsgálatára minden évben legalább egy alkalommal (a költségvetési terv készítésekor) az ételmezésvezető javaslatára a közétkeztetési csoportvezető által sort kell keríteni.

A dolgozók feladatkörét, anyagi felelősségét munkaköri leírásuk tartalmazza. A dolgozók feletti munkáltatói, fegyelmi jogkört az Intézményvezető gyakorolja.

Az ételmezési részlegek felelős vezetője: az ételmezésvezetők (aki ételmezésvezetői képesítéssel rendelkezik). Fő feladata az ételmezés megvalósításának irányítása a szakmai és gazdasági szempontok megfelelő összehangolásával, a közételmezésre, a konyhaüzemek működésére, gazdálkodására vonatkozó jogszabályok maradéktalan betartásával.

Közétkeztetés létszámának alakulása 2023. évben:

Az intézményhez tartozó konyhák több mint 1210 gyermeket és hozzávetőleg 150-160 felnőttet szolgált ki az elmúlt év folyamán. Ebből közel 60 szociális étkezőt a Petőfi konyha lát el, az Idősek otthonának étkezését pedig az Óvoda konyha biztosítja. Az étkezők számának megoszlását az alábbi táblázat mutatja.

Intézmény	Nyilatkozat alapján ingyenes	3 v több gyerekes családban élő	Tartósan beteg vagy fogyatékos	RGYVK-ben részesülő	Nevelésbe vett	Kedvezményben nem részesülő	Összesen
Beregi Mesevarázs Birodalom Bölcsődéje	2951	719	233	292	0	440	4635
Hétszínvirág Óvoda	16991	9277	9015	8919	1058	2172	47432
Eötvös József Ált. Isk. és AMI	0	11586	11980	26495	929	19008	69998
Petőfi Sándor Tagintézmény	0	5399	2954	8781	2953	7066	27153
Kölcsey Ferenc Tagintézmény	0	2264	2135	9372	612	4554	18937
Általános iskolák összesen:	0	19249	17069	44648	4494	30628	116088
II. Rákóczi Ferenc Gimnázium	0	1696	1207	983	346	6975	11207
Lónyay Menyhért Baptista Szakgimnázium és Szakközépiskola	0	85	0	878	670	158	1791
Babus Jolán Kollégium	0	1612	648	4165	411	2963	9799
Középiszkolák összesen:	0	3393	1855	6026	1427	10096	22797
Menedéket kérő gyermekek	74	0	0	0	0	0	74
Mindösszesen:	20016	32638	28172	59885	6979	43336	191026

Étkező gyerekek száma (fő)

	nem vásárosnaményi gyerek	vásárosnaményi gyerek
Bölcsőde összesen:	9	15
Óvoda összesen:	79	208
Általános iskolák összesen:	319	433
Középiskolák összesen:	44	102
Menedéket kérő gyermekek	0	2
Mindösszesen:	451	760

Az önkormányzat - a Gyvt. 21/C. §-ában foglaltaknak megfelelően - 2023. évben a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos gyermekek részére a nevelési és tanítási szünetekben is biztosította a gyermekétkeztetést.

Szünidei étkeztetést igénylő gyerekek száma

Korcsoport	Tavaszi szünet			Nyári szünet			Őszi szünet			Téli szünet		
	HH	HHH		HH	HHH		HH	HHH		HH	HHH	
	Igényelte	Igényelte	Összes:	Igényelte	Igényelte	Összes:	Igényelte	Igényelte	Összes:	Igényelte	Igényelte	Összes:
Bölcsőde	0	0	0	9	7	16	1	0	1	0	0	0
Óvoda	0	3	3	5	4	9	0	0	0	3	0	3
Általános iskola	3	7	10	26	33	59	10	9	19	10	11	21
Középiskola	0	1	1	7	11	18	4	2	6	4	3	7
Összesen	3	11	14	47	55	102	15	11	26	17	14	31

	Tavaszi szünet	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet	Összesen:
HH	3	47	15	17	82
HHH	11	55	11	14	91
Összesen:	14	102	26	31	173

A gyerekek nagy része kedvezményesen vagy ingyenesen étkezik. Legnagyobb arányban az óvodások és a bölcsődésen nem fizetnek az étkezésért jogszabály alapján. Az általános iskolákban gyermekvédelmi kedvezmények nagy száma teszi számukra ugyanezt lehetővé. Illetve a nevelésbe vett gyermekek is ingyen étkezésre jogosultak. Kedvezményesen (50%) étkezhetnek a nagycsaládosok és a tartósan beteg gyerekek.

A szünidei étkezőknek az Önkormányzat megrendelésére az Óvoda konyha főzött. A kis szünetekben az étkezést az Óvoda konyha biztosította.

V. ELLENŐRZÉSEK

Az állam részéről egyre erőteljesebb követelmény, hogy a szociális szolgáltatások működtetése és az állami támogatások felhasználása szabályszerűen történjen, hogy a jogszabályok által előírt kötelezettségek maradéktalanul betartásra kerüljenek, hogy a szolgáltatást igénybevevők jogai ne sérüljenek.

A szociális biztonság és a jogbiztonság alapvető feltétele a kiszámíthatóság, mind az igénybevevők, mind a szolgáltatást szervezők, mind az állam számára.

Ugyanez vonatkozik az ellenőrzésre is, a témakör szereplői, az ellenőrzést végzők és ellenőrzéssel érintettek, átláthatóvá és kiszámítható szeretnék tenni a követelményeket, egységessé az ellenőrzési szempontrendszer.

Intézményünkben 2023. évben ellenőrzési hatóságok nem végeztek szakmai ellenőrzéseket.

2023. Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda belsőellenőre a közéletben tartott átfogó ellenőrzést.

VII. ÖSSZEGZÉS

A település egyik legnagyobb szociális szolgáltatójaként a rászorulóknak számának folyamatos növekedése, és a megjelenő problémák komplexitása mellett szerepvállalásunk egyre jelentősebb.

Fontos szem előtt tartani, hogy csendes és egyben speciális tevékenységünk indirekt módon kihat a település egészére, hiszen az egyéni feszültségek kezelése segíti a szélesebb körben esetlegesen megjelenő szociális feszültségek megelőzését.

Szakmaiságunk megőrzésén, és hatékonyságunk növelésén folyamatosan dolgozunk, de mindehhez kérjük a Tisztelt Képviselő-testület támogatását, és a beszámolónk elfogadását!

Vásárosnamény, 2024. 04. 10.

Koncz Edina
intézményvezető

